

Catherine Lillo
08-677 26 81, 070-988 51 21
catherine.lillo@energiforetagen.se

Datum
2018-09-25

Svenska kraftnät

Inspel till Svenska kraftnäts utredningsunderlag avseende elmarknadshubben

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Svenska kraftnät (Svk) publicerade den 30 maj 2018 utredningsresultat avseende bl.a. kundportal och lagringstider för data i den planerade elmarknadshubben och har bitt om branschens inspel. Energiföretagen Sverige (Energiföretagen) har tagit del av utredningsresultatet och önskar lämna inspel på en övergripande nivå.

Energiföretagens inspel

Energiföretagen är i stort positiv till Svk:s arbete med utformningen av processer och funktioner i elmarknadshubben. Dock har vi tidigare påtalat och vill återigen framhålla att det är centralt att de processer och funktioner som Svk föreslår går hand i hand med det regelverk som ska föreslås av regeringen utifrån den av Energimarknadsinspektionen lämnade rapporten "En ny modell för elmarknaden".

Kundportal

Ett av målen med att införa en ny slutkundsmarknadsmodell på elmarknaden är att öka kundnyttan för elanvändarna. En viktig del i detta är att skapa lösningar som förenklar och ökar kundernas trygghet på elmarknaden. Därmed är det centralt att den tekniska lösningen som utformas i elmarknadshubben avseende kundernas godkännande för att lämna ut uppgifter verkligen leder till enkelhet och trygghet. Om det blir ett alltför krångligt förfarande riskerar kunden att bli passiv.

I huvudsak är Energiföretagen positiv till att kundsamtycken hanteras i elmarknadshubben. Men det finns delar som vi anser kan vidareutvecklas. Detta avser framförallt Svk:s förslag om hur kunderna interagerar med elmarknadshubben.

Såsom marknadsmodellen är tänkt att fungera är det i huvudsak elhandelsföretaget som ska vara kundens kontaktyta. Det vore olyckligt om kunderna betraktar elmarknadshubben som en ny aktör på marknaden – vilket endast ökar på komplexiteten. I enlighet med marknadsmodellens princip ska kundens upplevelse – även i de fall interaktion sker med elmarknadshubben – vara att det sker via elhandelsföretaget. Därmed förespråkar vi att

kontakten med elmarknadshubben sker via elhandelsföretagens hemsidor – med tydliga krav på elhandelsföretaget att informera om när, varför och hur man behöver göra ett digitalt godkännande.

Vi ifrågasätter om Svk:s personuppgiftsansvar innebär att kunderna måste lämna samtycke direkt till Svk. Svk bör undersöka möjligheten att hantera detta med biträdesavtal mellan Svk och aktörerna. På så vis lämnar kunden sitt samtycke via aktören vilket förenklar processen för kunden.

Vidare avseende förslaget om att kunderna loggar in via Bank-ID, har det senaste tiden uppmärksammats problem med kapning av kundens inloggning. Allmänheten uppmanas att inte identifiera sig via Bank-ID på anmodan av annan. Svk:s förslag till processer strider mot detta i det fall aktören aktivt kontaktar kund. Därmed finns ett behov av att se över denna process.

Koppling till externa register

I en uppstartsfas – under validering/migrering – av elmarknadshubben är Energiföretagen positiv till att elmarknadshubben har access till nödvändiga externa register för att säkerställa komplett information i elmarknadshubben. Dock är det viktigt att klargöra att den som är ägare av informationen ansvarar för att uppdatera informationen i elmarknadshubben.

Energiföretagen anser att det är bra att kunna använda sig av externa register för att smidigt och snabbt kunna få åtkomst till information. Men det är viktigt att fastställa vilka externa register som ska användas, om aktörerna har tillgång till dem, vilka som ansvarar för att uppdatera hubben och metoden för att upprätthålla informationen i elmarknadshubben.

Vi ifrågasätter att information hämtas från Bolagsverket i de fall som Svk beskriver. Det bör säkerställas att den som agerar för företaget är behörig att göra det. Det är inte givet att personer med bolagsengagemang är behöriga att företräda företaget.

Vi stöder Svk:s förslag gällande inhämtning av information från Lantmäteriet om det säkerställs att elnätsföretagen enkelt får tillgång till informationen och att det tydliggörs hur informationen rapporteras in till elmarknadshubben. Sistnämnda speciellt med tanke på eventuella diskrepanser mellan "fastighet" och "anläggning".

Avseende uppkoppling mot SPAR är detta bra om det bara gäller kundinformation som ingen annan marknadsaktör har ansvar för, såsom registrerade kundombud och ombuds rättigheter samt kunder som saknar e-legitimation och som begärt inloggningsuppgifter till sin folkbokföringsadress. SPAR bör inte användas för att hantera löpande uppdateringar av sådan information som elhandelsföretagen är ansvariga för.

Lagringstider data

Energiföretagen anser liksom Svk att ansvaret att redovisa fakturaunderlag enligt bokföringslagen ligger hos respektive marknadsaktör.

Svk har i sitt förslag till lagringstider inte beaktat aktörens behov för att hantera kundärenden. Detta innebär att Svk förutsätter att respektive aktör ska ha egna lager för enskilda mätvärden som aktören i realiteten kan behöva spara längre än 3 år. Vi ifrågasätter om detta är det mest kostnadseffektiva förslaget. Då Svk tog beslutet om central lagring motiverades det med att det är mer kostnadseffektivt att lagra på ett ställe än att lagra på flera ställen och att det är svårare att få ut rättelser till decentraliserade lager. Den lösning som nu föreslås ger inte dessa nyttor. Vi anser att Svk bör överväga att lagra all information under 10 år och på så sätt möjliggöra för aktörer att slippa hålla egna lager, exempelvis för att kunna säkerställa att kundkrav kan hanteras under preskriptionstiden – upp till 10 år. Ansvar är alltså jämt på marknadsaktören men med möjligheten att ta ut information från hubben.

Vad gäller så kallad "övrig information" är det viktigt att sådan information som endast lagras i elmarknadshubben – såsom kundsamtycken, kundombud och gjorda sökningar – måste lagras under minst 10 år.

Skatteuppgifter via elmarknadshubben

Energiföretagen håller med Svk om att skatteindrivningen i den elhandlarcentriska modellen borde återföras till elhandelsföretaget. Men så länge som elnätsföretaget är ansvarigt för att driva in energiskatten bör det vara elnätsföretaget som inhämtar information om kundens skattestatus.

Avseende momsfrågan har vi inga specifika synpunkter på Svk:s förslag. Men det är otydligt hur momshanteringen ska ske i samband med utbetalning av avbrottsersättning och ersättning av nätnytta vid samfakturerings. Vi anser att frågan behöver utredas ytterligare.

Mätvärden av typ hög- och låglast i elmarknadshubben

Energiföretagen stöder Svk:s förslag.

Statistik

Energiföretagen är positiv till att ta fram statistikunderlag från Elmarknadshubben till de områden som Svk föreslår. Vi anser att informationen ska baseras på den information som aktörerna ansvarar för att leverera enligt marknadsmodellen. Det vill säga, det bör inte ske någon ökning av rapportering till följd av att komplettera statistikunderlag.

Elcertifikat, ursprungsgarantier och kvotplikt

Energiföretagen stöder Svk:s förslag.

Kvartsavräkning

Energiföretagen stöder Svk:s förslag att elmarknadshubben ska kunna hantera kvartsavräkning oavsett om mätpunkter rapporteras per månad, timme, eller kvart.

Med tanke på att implementeringen av balanskoden riskerar att komma före elmarknadshubben vore det dessutom viktigt att hitta en bra gemensam och kostnadseffektiv övergångslösning till dess elmarknadshubben är i drift.

Fortsatt arbete

Införandet av en elmarknadshubb kommer att innebära stora kostnader i form av nya systemlösningar, ökad administration och personalresurser. Redan i valideringsfasen krävs stort arbete och därmed investering av olika former av resurser. Det är därför viktigt att man är tydlig i sina instruktioner om vad som krävs så att aktörerna lägger resurserna på rätt saker. Dessutom ser Energiföretagen en klar risk för att kostnaderna drar iväg om man går för snabbt fram, på grund av att man i efterhand behöver göra mycket korrigeringar eller justeringar. Därmed är det fortsatt viktigt att Svk går i takt med regelverksarbetet, dvs utformandet av marknadsmodellen bör vara vägledande för byggandet av elmarknadshubben.

Energiföretagen anser att det är centralt att Svk fortsatt är transparenta i sitt arbete och tar hjälp av branschen i sina olika arbetsmoment för att få en välfungerande och framtidssäkrad elmarknadshubb på plats.

Stockholm som ovan

Catherine Lillo, ansvarig slutkundsmarknad Energiföretagen Sverige